

KRIGSNYTT.

27/5: Fra Italia meldes om framgang på alle fronter. Fra Anziobrohodet rykker 5. arme fra og nærmer seg Veletri som er sterkt truet. I Liridalen har 5. arme også fortsatt framrykkingen og utvidet brohodet på andre siden av Melfaclva. St. Geovanni er inntatt. 8. arme rykker fram fra Cassino og har inntatt Monte Cairo og Roccasecca. Monte Cairo var den siste sterke stilling i Adolf Hitlerlinjen. Veiene bak de tyske linjene er oversådd med havarerete kjøretøyer som følge av allierte flyangrep. 2900 flyutfall ble gjort igår. Bl.a. ble det lagt miner i over 100 km. av Donau. Kommunikert fra partisanene i nord melder om vellykte operasjoner. Bevegelsen er i ferd med å bli en vel disiplinert militærorganisasjon. Tito melder om voldsomme kamper i Øst Bosnia.

De britiske flyangrep inatt var rettet mot mål i Ludvigshafen, Mannheim, Karlsruhe, Saarbrücken i Tyskland, Strasbourg og andre mål i Frankrike. Idag ble Ludvigshafen og Aachen bombet.

Det russiske kommunike melder fortsatt om stillstand på landfronten i Øst. Russiske mariefly har rettet et angrep mot en tysk eskortert konvoi i Berentshavet. 2 forsyningskip, en tropedobåt og et patruljeskip ble senket.

28/5: Idag angrep store styrker flyvende festninger og liberatorfly mål i nærheten av Köln, videre anlegg for syntetisk olje og andre mål i Midt-Tyskland. Inatt var 1000 britiske bombere og 1200 jagere ute på tokt og kastet 4000 tonn bomber over mål i Tyskland, Belgia og Frankrike. Hovedangrepet var rettet mot Bourg Leopold i Belgia, hvor det var et tysk militærdepot. I Frankrike var målet en flyplass ved Nantes bl.a. og i Tyskland ble jernbanetomter ved Aachen, mål i Berlin og Düsseldorf hjemsokt. 27 fly savnes.

I Italia fortsetter kampen med uforminset kraft. 5. arme har inntatt Ardena som ligger 4 km. fra Valmontone, som ligger på hovedvei 6 (Via Catalina), tyskernes viktigste retrettvei. Byen ble tatt etter at Veletri ble omgått. 8. arme har fortsatt framrykkingen i Liridalen og inntatt Ceprano og Arce. Over 13.000 krigsfanger er nå innbragt. 3000 flyutfall igår.

Russerne melder om fortsatt stillstand på landfronten. Flyene har senket 2 tyske transportskip i Rigabukta og 2 i finskebukta. Tito melder om fortsatte offensive angrep i Slovenia og Hertzegovinna. På jernbanen mellom Zagreb og Beograd er tyske tog med tropper og materiell ødelagt. Allierte tropper har gått iland på Øya Becak utenfor kysten av Nederlandsk Ny Guinea.

29/5: Den allierte framrykking mot Valmontone fortsetter og 5. arme står bare 2 km. fra byen. Tyskerne har ført fram forsterkninger og motstanden øker. Andre tropper fra 5. arme fortsetter framgangen mot hovedvei 6. I Liridalen rykker kandske og britiske tropper videre fram, likoleddes i Saccodalonen. Fangetallet siden 11. mai da offensiven begynte er nå kommet opp i vel 15.000. Vel 2000 flyutfall ble gjort igår, bl.a. mot havna i Genua. Av 15 tyske fly som viste seg over fronten ble 4 skutt ned. - Idag har store styrker Italiastasjonerte bombefly raidet Wiener Neustadt. Fire partisanhæver opererer nå i Italia. I de østlige områder samarbeider de italienske med de jugoslaviske partisanene.

Tallrike amerikanske bombefly eskortert av 1200 jagere bombet idag 2 tyske fly i Polen og fire i Tyskland. Inatt var RAF over jernbanetomtene i Anger i Frankrike og ved Ludwigshafen i Tyskland. Minelegging ble også foretatt. 2 fly gikk tapt. Ved flyangrepene igår skjøt amerikanerne ned 93 tyske fly. - Ingen forandring i situasjonen på Østfronten. En tysk ubåt er senket i Finskebukta. - På Becak har de allierte befestet sitt brohode og rykker fram mot en av Øyas 3 flyplasser.

DET FJERNE ØSTEN

På grunn av at almenhetens oppmerksomhet er fanget av den nye offensiven i Italia, som alment ventes å utløse den lenge bebudede invasjonen, har ledelsen for stridene i Stillehavsområdet påpekt at kampene på det europeiske krigsskueplass ikke påvirker det som skjer i fjerne østen.

I Sentralkina går kampen med i Chungking-regjeringens favør, og det ansees som ikke umulig at det forbedrede forhold mellom Chiang Kai-shek og de kinesiske kommunistene kan gjøre det mulig for kineserne å kaste inn ytterligere noen divisjoner på den kinesisk-japanske krigsskueplass. Disse divisjoner er har nå som oppgave å ligge som reserve om uroligheter skulde oppstå. Japanerne kan dog notere visse framganger i sine angrep mot Loyang, byen som for 2000 år siden var hovedstad for Handynastiet.

Å dømme etter Mountbattens kommunikeer har japanernes framrykking i Sør Burma blitt stanset. Langsamt men sikkert holder initiativet på å gli ut av henderne på japanerne.

I Stillehavet fortsetter MacArthurs å utbygge erobrede posisjoner. Forråd føres fram til nye, mer framskutte opplysplasser, og troppe transportskip er i stadig aktivitet. Oppladningen for store kommende operasjoner er i full gang. Denne gangen er det Filipinene som i første omgang er målet for MacArthurs erobningsplaner. Den allierte trussel en mot den hollandske øverden har øket sterkt etter den vellykkede landstigningen på Ny Guinea.

Møtet mellom den amerikanske flåtes øverst kommanderende, admiral King, og admiralene Nimitz og Halsey i San Francisco har vakt livlige diskusjoner tillive. Det er en meget utbredt oppfatning at møtet er et forvarsel om nye omfattende operasjoner i Stillehavet.

AT.

Av guttene på Notodden som var utskrevet til tjenestegjøring i AT i år møtte ikke en eneste en. En del gutter fra de omkringliggende bygder skulde også møte på Notodden. Noen som ikke kjente til parolen møtt fram, men så snart de ble klar over forholdet, tok de sekken sin og reiste hjem igjen.

NYE DRAP.

Forleden fortok tysk polit i en omfattende rassa i Sandefjord. 35 personer ble arrestert. En av de som tyskerne var ute etter, lensmannsbetjent Waaler, forsøkte å komme seg unna, men han ble beskyttet og døde kort etter av sine sår.

En lignede rassa er også foretatt i Hadelandsbygdene. Herunder ble gårdsgutt Olaf Møllerud fra Rua beskyttet og drept på stedet.

ANGIVEREN

Harald Falkenberg fikk sin fortjente straff en gang i mars i år, blir det meldt. Han ble skutt ned på gaten i Oslo. Flere av samme sorten vil etter hvert følge etter.

FRITT NORGE

INVASJONS-NUMMER 6. juni

Nr. 18 - 1944.

3. årgang

INVASJONEN SOM HELE VERDEN HAR VENTET PÅ I INTEL'S SPENNING BLE INNLEDET IDAG MORGES MED EN SPORSTILET ALLIERT AKSJON MOT DEN FRANSE KANALKYST. DEN FØRSTE MELDING OM BEGIVENHETEN BLE SENDT UT FRA GENERAL EISENHOWERS HOVEDKVARTER I FORM AV ET KORT KOMMUNIKÉ KL. 9.30, HVOR DET HET AT OPERASJONENE VAR INNLEDET. VED MIDDAGSTIDER GA CHURCHILL EN REDEGJØRELSE I UNDERHuset HVOR DET BL.A. HET: EN KOLLOSAL ARMADA PÅ 4000 SKIP OG TUSENVIS AV MINDRE FARTØYER UNDER BESKYTTELSE AV 11.000 FLY AV FØRSTE LINJE ER GÅTT OVER KANALEN. TROPPER ER OGSÅ LANDSATT MED HELL FRA LUFTEN. KYSTBATTERIENE BLE HURTIG BRAKT TIL TAUSHET, OG DE HINDRINGER TYSKERNE HADDE ANLAGT FORAN KYSTENE VAR IKKE PÅ LANGT NÆR SÅ VANSKELIG Å OVERVINNE SOM FRYKTET. DET ER HÅP OM AT VI HAR LYKTES MED EN OVERRASKELSE ETTER DEN ANDRE I DE UKENE SOM KOMMER. KAMPEN VIL ØKE I OMFANG OG STYRKE I MANGE UKER FRAMOVER. VIL VI SETTE ALT INN I LØSNINGEN AV DEN NYE STORE OPPGAVE. DE MILITÆRE SJEFER MELDER AT OPERASJONENE GÅR ETTER PLANEN, OG HVILKEN PLAN -- .

INVASJONEN

foregikk mellom kl. 6 og 8.15. Før landgangen kastet 1300 britiske bombefly over 5000 tonn bomber over ti kystbefestninger. Flyene møtte ingen tysk jagermotstand, og bare to av dem ble skutt ned. 3 timer før dagry var store styrker amerikanske fly på vingene og bombet viktige tyske stillinger langs kanalen. Flåten som gikk over er kanalen overstiger alt hva man tidligere har sett. Den var sammensatt av britiske, amerikanske, franske, norske, hollandske, polske, kanadiske og greske skip. For ut for landstigningen ble områdene bombardert av 640 svære skipskanoner, og to minesveipere gikk foran inn mot land. Styrkene gikk meget hurtig fram og på kort tid hadde de etablert flere brohoder. En amerikansk oberst som var med uttaler at det hele beveget seg meget hurtig, og allierte troppene satte straks igang marsjen innover i landet etter at de hadde sikret sine brohoder. På andre steder ble tusenvis av fallskjermgoldater landsatt fra store amerikanske Dakota transportfly. Meget få av disse gikk tapt.

Det blir opplyst i London at invasjonen en ble planlagt ved møtet i Cassablanca i januar 1943. Den ble senere utarbeidet i en plan av engelske og britiske stabssjefer og forelagt Churchill og Roosevelt på møtet i Quebeck i fjor høst. Montgomery fører kommandoen over de landsatte tropper, men general Eisenhower er som kjent den øverstkommanderende. Han oppholdt seg i hele går blant invasjonstroppene og var til stede da de drog ut. Churchill var også til stede ved innskibningen.

GENERAL EISENHOWER

sendte idag morges ut et budskap til befolkningen i de besatte områder i vest. Blant annet sa han: De landstigninger som er foretatt på Frankrikes jord, er et ledd i de forente nasjoners planer for å befri Europa, utarbeidet i samsvar med våre mektige allierte, Sovjet-Samveldet. Befrielsens time nærmer seg. Alle partisaner patrioter vil få sin rolle å spille. Til de organiserte motstandsgrupper som mottar sine ordre utenfra eller innenfra vil jeg si: Følg de ordre som blir gitt. Til dere andre som ikke er med i disse grupper sier jeg: Fortsett den passive motstanden sett ikke liv på spill unødvendig. Vent på signalet. En forhastet reising vil kunne forspille de sjanser som snart vil by seg. Vær tolmelige og beredt. Alle må fortsette med sitt vanlige arbeid, så sant de ikke har fått annen ordre. De

som forråder sitt land og går fiendens ærend vil bli fjernet.

Til det franske folk sa han: Jeg er stolt av å ha franske styrker under min kommando. Alle tiltak vil bli tatt for å gjennomføre kampen. Dere må hurtig etterkomme de ordre jeg nødvendigvis må gi. Alt hva det står i min makt vil jeg gjøre for å lindre deres lidelser under operasjonene, og jeg vet at jeg i like sterk grad som for kan stole på dere. Han minnet også om at det franske folk selv vil få velge den styreform de ønsker etter krigen.

General Eisenhower avsluttet med å si: Store strider forestår. Stå fast i deres tro. Våre allierte nasjoner er urokkelige. Sammen skal vi seire over tyrraniet,

KONG HÅKON

sendte kl. 10 iformiddag ut et budskap til det norske folk. Blant annet sa han: Landgangen i Frankrike er et ledd i den storstilte operasjon som tar sikte på frigjøring av Europa og de undertrykte folk. Krigen er dermed trått inn i en ny fase. Meldingen om invasjonen er mottatt med dyp glede og takknemlighet, fordi den bringer oss vissheten om at allierte tropper har ført oss et langt skritt lenger på vegen fram mot seier og frihet.

I gleden over dette må det norske folk ikke gripe til forhastede eller uoverlagte handlinger, men det har nå større betydning enn noen gang før at det legges fienden alle tenkelige hindringer i veien. De må dog ikke utføres med uforsiktighet, slik at man røper seg selv eller andre.

Alle medlemmer av de organisasjoner som samarbeider med den allierte overkommando har fått sine bestemte oppgaver å løse, og de vil utføre dem i full tillit til at de vil få skjulesteder, mat og annen hjelp av sine landsmenn. På den måten vil det kunne ytes en verdigfull hjelp i stilhet og en betydelig innsats i frihetsskapen.

Jeg og min regjering sender våre varmeste hilsener til alle landsmenn som står rak på sin post og stadig offervillig og tillitsfullt ser fram til mer krevende oppgaver. Den allierte øverstkommanderen vil til en hver tid si fra hva han ventet av dere.

Kongen sluttet med å si: Vi hylder de

